

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Francisci Montmorencii E Societate Iesv Cantica Et Idyllia
Sacra**

Montmorency, François de

Antverpiae, 1638

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69423)

PRÆFATIO.

Titulæ Libelli huius est Idyllia antiquæ
 appellationis. Idyllion enim species est
 Bucolici carminis, quo nullum inter omnia
 genera carminum aut vetustius, aut venu-
 stius. Tantum siquidem genuinâ gratiâ cete-
 ris Poëmatis præstat, quantum natiuus oris
 color fucis omnibus antecellit. Huius porrò
 certior origo, missis Græcorum fabulis, mihi
 videtur repetenda paullò altiùs, à primis vs-
 que Patriarcharum Hebræorum temporibus.
 Pastoralem illi vitam coluerunt; pastorali
 cantu potiùs quàm scripto carmine, sæculi,
 quo viuebant, aurei felicitatem, ludos, nu-
 ptias, funera celebrarunt; agrorum secessu pa-
 stores illos ad meditandum carmen inuitan-
 te. Quin & pastrices puellas legimus, quoran-
 nis in vnum conuenire solitas; vt per dies qua-
 tuor filiam Iephtes alternis versibus plange-
 rent. Id enim sonat vox Hebræa *thannoth*;
 quæ, non tam plangere, quàm alternis dicere
 significat. Innuit hoc verbo sacra Iudicum
 Historia, poëtrias illas in agresti scenâ filiam
 Iephtes annuo Dramate repræsentasse; quò
 commiserationem & planctum in auditori-
 bus excitarent, eorumque mentibus varias in-
 clytæ

clytæ virginis virtutes in miscellaneum velite
 vnguentum artificio poëtico colliquatas per-
 mixtasque, subodorandas exhiberent. Et hæc
 nihil opportunius; immortalis vt Heroine
memoria in compositionem odoris facta opus pig-
mentarij, iucundè non minùs quàm vtiliter
 ad posteros dimanaret. Hoc Hebraidum ex-
 emplo, Phœnissas opinor & Ægyptias mulie-
 res, Hebræis cōfines, Adonia canere instituis-
 se, nobile Bucolici carminis genus. Excepe-
 runt veterum hunc vatum morem aliquanto
 pòst interuallo Dauid, Salomon, Isaias. At
 quales hi cantores? Quid, quæso, tenerius Epi-
 cedio, quo Saùli Regi Dauid gener parenta-
 uit? Quàm molles in eo affectus, quàm de-
 center recurrens intercalaris versus? Quid fe-
 stiuius Genethliaco illo carmine, quo faustos
 Mundo Emmanuelis ortus prosequitur Isaias,
 vaticiniorum suorum capite vndecimo? Eò,
 nisi fallor, alludit Virgilius Eclogâ quartâ;
 quam in gratiam proximè nascituri Messia,
 non Salonini pueri, cōscripsit: vt fusiùs inter-
 pretatur Diuus Constantinus Cæsar, cap. 20.
 Orat. ad Sanct. Quid excellentius denique
 Salomonis Epithalamio, cui Titulus Canti-
 cum Canticorum? Quanta in eo vis, gratia,
 indoles, Bucolici carminis? qui loquuntur,
 Vpiliones sunt; pathemata, dicendi character,
 miræ simplicitatis & candoris; comparationes,
 non

*Vide Euse-
bium.*

non nisi de rebus rusticis mutuata. Laudant se Amantes de formâ, consuetudine inter Bucolicos poëtas receptâ: sunt officia, sunt zelotypiæ, sunt in Amore vicissitudines; cuius vis, tam indomita quàm Mors; cuius æmulatio, sicut infernus; cuius lampades, lampades ignis atque flammaram mirâ describuntur energiâ. Sub huius Amoris pastoralis typo, sapientissimus virorum Salomon, Ecclesiam à Christo in Sponsam electam, Deum hominem factum, maxima denique sapientiæ cælestis arcana priscorum Theologorum ritu solerter adumbravit. Sic Ægyptij sacerdotes sacratiora Mysteria non vulgaribus litteris, sed Hieroglyphicis figuris exprimebant; ac proinde Sphinges ante templa collocari iubebant, vt intelligerent adoratores, quæ in cærimonijs traderentur, ea sub symbolis & ænigmatibus, altiorem sensum includere. Velatur hîc Allegorijs Diuina sapientia; nec tamen vsque adeo latet, quin illam perspicax Lector deprehendere valeat, si mentis aciem trans extimum litteræ corticem acriùs intendat, & quasi per minutos calathi cancellos rimetur *mala aurea in argenteis lectulis*, id est canistris, asseruata. Totus operis ordo planè poëticus est, qui à medijs colloquia pastorum inchoet. Nihil hîc exegematicum, omnia Dramatica. Quatuor in totum sunt personæ; Sponsus, Sponsa,

Sponsa, & vtriusque comites. Sed quarta persona (quod & monet Horatius) numquam in his Diuerbijs simul cum alijs loquitur. Deinde, si audiendi sunt Grammatici, qui volumus Poëma Bucolicum vnico constare debere argumento in plures Eclogas diuiso; quanto inferior erit hac in parte noster Salomon Bionne, Theocrito, Marone, & alijs qui sibi legem hanc seruandam non putarunt. Omnibus igitur numeris absolutum hoc Salomonis Epithalamium velut exemplar sibi Theocritus imitandum proposuit in eo, quod Helenz scripsit, Epithalamio; in quo non obscura Salomonici huius vestigia passim est obseruare. Vterque enim, in consimili Nuptiarum argumento, Sponsæ quam celebrat pulchritudinem æqualium Adolescentularum comparatione extollit; quarum certus & definitus numerus apud vtrumque exprimitur. Ac rursum simili modo suam vterque Sponsam exorienti Auroræ, cupresso in horto, equo in curru comparat. Nam Græca septuaginta Interpretum versio habet: *Equæ meæ in curribus Pharaonis assimilauit te.* Quam septuaginta seniorum versionem in Alexandria bibliothecam relatum Theocritum legisse, ex eo fit mihi verisimile, quòd Callimachus illi bibliothecæ post Demetrium Phalereum præfuerit sub id tempus, quo Theocritus, Lycophron, & alij ex famo-

mosa

mosâ illâ poëtarum Pleiade, Regi Ptolemæo Philadelpho familiariter adhærebant. Nec dubium est quin illi poëte, è sacris Litteris iam in Græcum sermonem conuersis, plurima in suos vsus deriuarint. Disertè id affirmat Tertullianus in Apologetico cap. 47. *Quis poëtarum, inquit, qui non omnino de Prophetarum fontibus potauerit?* Ad illos te fontes, Christiane Lector, compendio ducimus, dum hos omnes Hagiographos Bucolici carminis scriptores, tibi, in hoc Idylliorum Libello velut sub vnum aspectum exhibemus. Erit vnus & alter fortassis in eo numero, qui sublimi genere dictionis interdum assurgere videatur: sit ita, vt videretur; non ideò tamen eum mihi prætereundum putauit. Vt nec Theocritus à ceteris Idyllijs submouit illa quæ prolixius in laudes Hieronis & Ptolemæi Regum grandiori scripserat caractere: nec ipse Virgilius Bucolicis suis excludere voluit Silenum, Gallum, Pollutionem, Eclogas grauioris argumenti, quàm vt merè Bucolicæ dici possent.

Boni consule, candide Lector, & his frueri.

T R E-